

Een preek van J.C. Philpot: ‘De zegenpraal der goedertierenheid’

uitgesproken in de Gower Street Kapel, Londen, op zondagavond 22 juli 1866

overgenomen uit Tien predikaties, deel 4

Wie is een God gelijk Gij, Die de ongerechtigheid vergeeft, en de overtreding van het overblijfsel Zijner erfenis voorbijgaat? Hij houdt Zijnen toorn niet in eeuwigheid: want Hij heeft lust aan goedertierenheid. Hij zal Zich onzer weder ontfermen: Hij zal onze ongerechtigheden dempen: ja, Gij zult al hun zonden in de diepten der zee werpen.’ Micha 7:18-19

In Exodus 33 hebben wij een opmerkelijk gebed van Mozes, en in hoofdstuk 34 een nog opmerkelijker antwoord. Wat was het gebed van Mozes? ‘Toen zeide hij: Toon mij nu Uwe heerlijkheid!’ (Exod. 33:18) De man Gods kon niet worden tevredengesteld zonder een gezicht op de heerlijkheid Gods. Ofschoon verheven tot één van de grootste hoogten, ooit door mensenvoeten betreden: ofschoon de verkoren leidsman van het volk Gods uit Egypte: hoewel bekleed met een bijna absolute macht, zodat hij genoemd werd ‘koning in Jeschurun’ (Deut. 33:5): ofschoon God tot hem sprak van aangezicht tot aangezicht, zoals een man spreekt tot zijn vriend: ofschoon een plaats bekleedend, zoals geen ander mens ooit bekleedde als de zinnebeeldige middelaar tussen God en Zijn volk, deze hoge en heilige voorrechten schoten evenwel te kort om hem alles te geven, waarin zijn ziel verlangde zich te verheugen.

Wanneer hij op zichzelf zag, als een gevallen zondaar van Adams nakroost, dan zag hij daar ellende, rampzaligheid, en uiterste armoede. Wanneer hij van boven op de Sinaï neerzag op de legering van Israël, dan zag hij daar weerspanning, opstand, en afgoderij. Waar hij ook zijn oog liet gaan in dit ondermaanse, zijn blik ving niets, dan hetgeen de zichtbare tekenen van de val droeg, behalve de onmiddellijke tegenwoordigheid Gods, als geopenbaard in de wolkkolom, die rustte op de tabernakel. En ofschoon dit een heerlijk gezicht was, en een ruime blik ontsloot voor het geloof en de hoop, evenwel was dit alles welbeschouwd niet meer dan een zinnebeeldige voorstelling van de tegenwoordigheid Gods. Daarom richtte hij oog en hart op deze ene zaak: een gezicht op de heerlijkheid Gods in een zekere bijzondere Goddelijke openbaring ervan, als datgene, dat zijn ziel alleen kon vervullen met een zoet en heilig vermaak. Deze begeerte was ontstoken door de werking van de genade Gods: dit gebed werd in zijn hart gelegd door de kracht en de werking van de Heilige Geest. En evenals wanneer God enige begeerte in de ziel van Zijn volk schept, en die begeerte zich in gebed en smeking om een gezicht van Zijn heerlijkheid ontlast, Hij op een gezegende wijze hierop zal antwoorden door Zichzelf te openbaren, zo was dit ook het geval met de man Gods. Maar ofschoon God de aldus opgezonden smeekbede aan Mozes inwilligde, scheen het evenwel, alsof het niet precies was, zoals Mozes had verwacht of gehoopt. In plaats van hem Zijn heerlijkheid op zulk een wijze te tonen, als Mozes zich waarschijnlijk in zijn gedachten had voorgesteld, sprak God, dat Hij hem Zijn goedigheid zou tonen: ‘Ik zal al Mijne goedigheid voorbij uw aangezicht gaan laten, en zal de Naam des HEEREN uitroepen voor uw aangezicht.’ En evenwel, ervan blijk gevende, dat Hij wist, wat er in Mozes’ binnenste omging, voegt Hij er nog aan toe, ‘gij zoudt Mijn aangezicht niet kunnen zien: want Mij zal geen mens zien, en leven.’

Doch ofschoon aldus dat gedeelte van zijn gebed afwijzende, dat niet kon worden ingewilligd, bedacht de Heere een weg om Mozes het hoogste verlangen te schenken: ‘De HEERE zeide verder: Zie er is een plaats bij Mij: daar zult gij u op de steenrots stellen. En het zal geschieden, wanneer Mijne heerlijkheid voorbij zal gaan, zo zal Ik u in een kloof der steenrots zetten: en Ik zal u met Mijne hand overdekken, totdat Ik zal voorbijgegaan zijn. En wanneer Ik Mijne hand zal weggenomen hebben, zo zult gij Mijne achterste delen zien: maar Mijn aangezicht zal niet gezien worden!’ (Exod. 33:21—23) Hij zei hem ook twee stenen tafelen te houwen, gelijk de eerste waren: en tegen de morgenstond bereid te zijn op de berg Sinaï te klimmen, en zich aldaar, op de top des bergs voor Hem te stellen.

Wij stellen vast, dat Mozes dit alles deed, want wij lezen: ‘en Mozes stond des morgens vroeg op, en klom op de berg Sinaï, gelijk als hem de HEERE geboden had: en hij nam de twee stenen tafelen in zijne hand.’ Welnu, het was toen, dat de Heere het gebed van Mozes verhoorde, opdat hij Zijn heerlijkheid mocht zien: ‘De HEERE nu kwam nederwaarts in een wolk,’ (want Mozes kon de volle glans van de heerlijkheid Gods niet dragen) ‘en stelde Zich aldaar bij hem: en Hij riep uit de Naam des HEEREN:’ dat wil zeggen, niet slechts Zijn wezenlijke Persoon, maar ook de bijzondere betrekking, waarin Hij staat tot de mens, en

waardoor Hij gekend wil worden door de mensenkinderen, want de gewijde historie voegt eraan toe, ‘als nu de HEERE voor zijn aangezicht voorbijging, zo riep Hij: HEERE, HEERE! God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid! Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden, Die de ongerechtigheid, en overtreding, en zonde vergeeft: Die den schuldige geenszins onschuldig houdt.’ Dit was de openbaring van de heerlijkheid Gods aan Mozes. Het was misschien niet precies zulk een openbaring van Zijn heerlijkheid, ten minste niet op zulk een bijzondere en persoonlijke wijze, als Mozes mocht hebben begeerd te aanschouwen: maar het was hetgeen God gepast achtte toe te staan. En wat was de Heere wijs en goedgunstig, door het gezicht op Zijn heerlijkheid aan Mozes niet te beperken tot een zaak van persoonlijke genieting en bevinding, maar Zijn eigen Naam, Zijn eigen gezegende deugden, Zijn eigen goedheid, weldadigheid en waarheid verkondigende, en verklarende, dat in de openbaring hiervan Zijn heerlijkheid uitblonk, Zichzelf op deze wijze bekendmakende aan de mensenkinderen van alle geslachten. De persoonlijke openbaring van Zijn heerlijkheid zou tot hem zijn beperkt gebleven. Alleen hij zou deze openbaring hebben genoten: maar de verkondiging van het Wezen Gods als vol van weldadigheid en waarheid, Die de ongerechtigheid, en overtreding, en zonde vergeeft, zou de Kerk tot een eeuwige bezitting zijn. Deze toonde ook aan, waarin de ware heerlijkheid Gods bestaat: en datgene, waaraan wij, als arme gevallen zondaren, behoefte hebben, is niet een gezicht van de glans der heerlijkheid Gods, waaronder we niet zouden kunnen leven, maar een verkondiging van Zijn vergevende genade aan ons hart.

Doch daar ik vanavond niet uit die woorden als tekst preek, behoef ik hierover niet langer uit te weiden, ofschoon deze op een schone wijze overeenstemmen met die verklaring uit de mond van de profeet, welker rijke inhoud ik thans voor u hoop te verhandelen. Ik zal er daarom alleen maar op wijzen, dat de heerlijkheid Gods, zoals op deze wijze geopenbaard aan Mozes, voornamelijk daarin bestaat, dat Hij zo ‘groot van weldadigheid en waarheid is, Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden, Die de ongerechtigheid, en overtreding, en zonde vergeeft.’ Het is waar, dat God Zijn rechtvaardigheid handhaafde. Hij kon die heilige deugd niet verbergen of opofferen of deze in alle opzichten doen opgaan in de genade, naar de moderne theologie. Daarom voegde Hij eraan toe, ‘Die de schuldige geenszins onschuldig houdt.’ Hieraan gelijk is dus de verklaring in onze tekst, waarin we de profeet, als het ware, vinden uitbreken in een vervoering van heilige vreugde, wanneer hij het Wezen Gods beschouwt, zoals Hij de ongerechtigheid vergeeft, en Zijn toorn niet in eeuwigheid houdt, omdat Hij lust heeft aan goedertierenheid.

‘Wie is een God gelijk Gij, Die de ongerechtigheid vergeeft, en de overtreding van het overblijfsel Zijner erfenis voorbijgaat? Hij houdt Zijnen toorn niet in eeuwigheid: want Hij heeft lust aan goedertierenheid. Hij zal zich onzer weder ontfermen. Hij zal onze ongerechtigheden dempen: ja, Gij zult al hun zonden in de diepten der zee werpen.’

Daar de goedertierenheid het voornaamste, evenals het hoogst aangename onderwerp van onze tekst is, zal ik hiervan spreken, onder deze drie gezichtspunten:

- I. De goedertierenheid in haar aangenaamheid.
- II. De goedertierenheid in haar openbaring.
- III. De goedertierenheid in haar uitdaging.

I. De goedertierenheid in haar aangenaamheid: ‘Want Hij heeft lust aan goedertierenheid.’

God is rechtvaardig, onkreukbaar, onuitsprekelijk rechtvaardig: bovendien kan welke van Zijn deugden dan ook niet de minste smet verdragen, in welke mate dan ook worden aangetast, niet met een andere deugd worden vermengd, of door een andere terzijde gesteld. Naar onze bevattingswijze, mogen deze bij ogenblikken schijnen te botsen: maar dat is onze duistere blik: en waarlijk naar gelang ons verstand meer verlicht wordt in de verborgenheden der Goddelijke Waarheid, zal iedere schijnbare tegenstelling verdwijnen. De deugden Gods zijn feitelijk God Zelf. Wij spreken van Gods deugden, omdat een dergelijke voorstelling van de alwetendheid, alomtegenwoordigheid, heiligheid, rechtvaardigheid, en goedertierenheid noodzakelijk lijkt, om ons eindige verstand ertoe te brengen, zich uit verschillende zaken een volledige voorstelling van Zijn Wezen te vormen. Wij spreken daarom van de rechtvaardigheid, de genade, de liefde, en van de goedertierenheid Gods, als zijnde, wat men noemt deugden van het Goddelijk Wezen. Doch God is gans rechtvaardig: Hij is geheel en al barmhartigheid, goedheid, en liefde: want deze deugden, ofschoon wij deze

gemakshalve en om ons eindige verstand behulpzaam te zijn vaneengescheiden, zijn evenwel niet los te maken of te scheiden van God: want God is al hetgeen Zijn deugden, zoals wij deze noemen, Hem voorstellen te zijn, en groter dan al deze deugden. De goedertierenheid is dus één van deze deugden: en daar God hiervan spreekt als in een zekere zin gescheiden van Zichzelf, mogen wij hetzelfde doen, en mogen wij de deugd apart beschouwen van Hem, Die deze bezit. Dit is dus een deugd Gods, waarin Hij gezegd wordt Zich op een bijzondere wijze te verlustigen: ‘Hij heeft lust aan goedertierenheid.’ En omdat Hij lust heeft aan goedertierenheid past dit ons goed, want ook wij, als arme, ellendige zondaren, hebben lust aan goedertierenheid: en wanneer wij lust hebben aan de goedertierenheid, welke wij ontvangen hebben, en God heeft lust aan de goedertierenheid, welke Hij geschonken heeft, dan zijn het schenken en het ontvangen van goedertierenheid ons tot een aangename zaak, zoals deze God tot een aangename zaak zijn. Zijn andere deugden bewaart Hij altijd vlekkeloos en hiermede ongedeeld en onvermengd: maar naar de openbaring, welke Hij ons geschonken heeft van Zijn gedachten en wil, heeft Hij niet dat hoogste en zoete vermaak in de uitoefening Zijner rechtvaardigheid, als Hij heeft in het openbaren van Zijn goedertierenheid. Daarom lezen wij van ‘Zijn werk, van Zijn vreemde werk,’ wanneer gerechtigheid moet worden geoefend. Het is werk, dat moet worden verricht, en evenwel is het in sommige opzichten vreemd aan het Goddelijk Wezen. Daarom zegt Hij, ‘want de HEERE zal Zich opmaken, gelijk op de berg Perazim: Hij zal beroerd zijn, gelijk in het dal van Gibeon, om Zijn werk te doen: Zijn werk zal vreemd zijn: en om Zijne daad te doen: Zijne daad zal vreemd zijn!’ Beroerd te zijn tegen Zijn vijanden, gelijk in het dal van Gibeon, is Gods werk: maar het is werk, dat Hem vreemd is. Zoals een aards vorst soms gerechtigheid moet oefenen om te tonen, dat hij het zwaard niet tevergeefs draagt, zo is het met de grote Heerser van hemel en aarde: want rechtvaardigheid maakt zo wezenlijk deel uit van het Wezen Gods, dat Hij zou ophouden God te zijn, wanneer Hij zou ophouden rechtvaardig te zijn. Doch naar de Schrift verklaart, heeft Hij niet in gelijke mate lust aan de betoning van gerechtigheid, als Hij heeft aan de betoning van goedertierenheid. Hij verheugt Zich niet in het verderf van een zondaar, zoals Hij Zich verheugt in de behoudenis van de rechtvaardige. Zijn hart gaat uit naar de vaten der barmhartigheid, doch het gaat niet uit naar degenen, die ongelovig, verhard, en onboetvaardig zijn. Zij komen onder de uitoefening Zijner verschrikkelijke gerechtigheid, maar niet onder Zijn medelijden en niet onder de goedertierenheid, waaraan Zijn hart lust heeft.

Doch wat is goedertierenheid? Het is die Goddelijke deugd (het is noodzakelijk van de deugden Gods te spreken, dat wil ik opnieuw opmerken, om ons een duidelijke voorstelling te geven) — het is die Goddelijke deugd, welke gepast is voor onze staat als zondaren. Niemand dan een zondaar kan de goedertierenheid naar waarde schatten. Hoe zien wij dit ten toon gespreid in die gedenkwaardige gelijkenis van de tollenaar en de farizeeër. Hoe gaat de farizeeër op naar de tempel met opgeheven hoofd in al de trots van een farizeeër, onbekend met God, onbekend met het eigen ik, onkundig van de reinheid, majesteit, en van de rechtvaardigheid van die God, Die hij beweert te dienen, en hoe vestigt hij zijn zelfvoldane oog op zijn armzalige verrichtingen, op zijn eigen onbetekenende werken, zijn eigen zelfbedachte geboden, alsof deze de gunste Gods verdienen: en hem een aanspraak gaven op zijn zaligheid. Hoe onderscheiden was het gevoel en de taal, welke voortvloeiden uit hart en mond van de arme verslagen tollenaar. Met het menselijk oog beschouwd, stond daar aan de ene zijde een oprecht, zijn belijdenis getrouw persoon, een onberispelijk man, ijverig in het naleven der gehele wet, menslievend, liefdadig en vroom: en indien hij de tollenaar met afkeuring beschouwde, of zo hij op een neerbuigende wijze neerzag vanaf de hoogte van zijn heiligheid op mensen, die waren overgegeven aan iedere misdaad, dan zou zulk een zelfvoldane gedachte hem zekerlijk worden vergeven. Maar verder naar achteren in de tempel, evenwel niet uit het oog van God of van de mens, daar stond iemand, die bekend stond vanwege zijn afpersingen, te schande gemaakt door zijn leven en voor allen een voorwerp van verachting en haat. Doch genade, soevereine genade had zijn hart geraakt. Hij wist, dat de tempel een afbeelding was van Hem, Die komen zou, in Wien de volheid der Godheid lichamenlijk woont: hij wist ten minste, dat God in de tempel gediend en gevonden moest worden.

Derwaarts kruipend met zijn verslagen geest, doordrongen en op diepgaande wijze bezet met een gevoel van de reinheid en heiligheid Gods, gekweld in zijn consciëntie, en grondig doordrongen van belattingen van het eeuwige wee, waagt hij het binnen de heilige ruimte te komen, naar wij mogen veronderstellen, in bijna dezelfde gemoedsgesteldheid, als waarin Jona sprak: ‘nochtans zal ik de tempel Uwer heiligheid weder aanschouwen.’ Maar ofschoon hij daar kwam, durfde hij zelfs zijn ogen niet opheffen tot de hemel. Daar

woonde God in al Zijn reinheid en majesteit. Hij kon daarom zelfs zijn ogen niet opheffen tot de plaats, vanwaar hij wist, dat de goedertierenheid komen moest. Al hetgeen hij doen kon, was op zijn borst slaan, en in zijn zielsangst uiting geven aan dat gedenkwaardige gebed, dat het geschrei van duizenden en tienduizenden is geweest: 'O God, wees mij zondaar genadig.'

Doch niet zodra was dat gebed uit zijn hart en mond te voorschijn gekomen, of het vond ingang in de oren van de Heere Zebaóth, en de uitspraak der rechtvaardiging, vergeving, en der vrede werd van boven neder gezonden, en bereikte, onder de toepassing des Heiligen Geestes zijn consciëntie, en hij ging af naar huis met de rechtvaardiging, goedkeuring, en de goedertierenheid Gods in zijn ziel. Welk een bemoediging voor een arme, aan zichzelf bekendgemaakte zondaar, die nog slechts zijn jammerlijk geschrei kan uitbrengen: 'O God, wees mij zondaar genadig.' Daar begonnen wij allen: het was het begin van ons roepen tot Hem, Die het gebed hoort en verhoort.

Inderdaad ontvangen wij gewoonlijk niet even spoedig de rechtvaardiging, in antwoord op ons roepen als de tollenaar, ofschoon wij niet weten, hoeveel geschrei en gekerm hij tevoren in het verborgene heeft opgezonden. Doch bij allen begint het met overtuiging van zonden. Wij worden niet getrokken door de liefde, zoals de mensen spreken, maar we worden voortgedreven door dwang. De wet dreigt, de consciëntie beschuldigt, de hel opent zich, de hemel sluit zich: en door dit voortdrijven komen wij als de tollenaar, met het eenvoudige, dringende, oprechte geschrei, 'genade, genade, genade.' 'O God, wees mij zondaar genadig.' Welnu God heeft lust aan goedertierenheid. Deze wordt niet op een onwillige wijze van Hem verkregen: ze wordt zelfs niet door aandrang van Hem afgedwongen: ze wordt niet uit Zijn hart getrokken door het geschrei Zijner familie: maar Hij heeft er lust aan, daar deze Zijn geliefde deugd is, daar het juist het vermaak van God is, goedertierenheid te betonen aan de ellendige. Wat is dit moeilijk voor ons te geloven vóór de goedertierenheid de ziel bezoekt en een zoet gevoel ervan in de consciëntie ervaren wordt. Wat stellen wij ons God voor in Zijn toorn, in Zijn rechtvaardigheid, in Zijn verschrikkelijk ongenoegen tegen de zonde en de zondaars: wat zijn we onbekwaam om te geloven, dat er voor ons goedertierenheid is, en dat Hij lust heeft goedertierenheid te betonen aan arme, ellendige, boetvaardige zondaren. Wie zou er ooit gedacht hebben aan genade, tenzij deze eerst in het harte Gods was geweest? Wie zou het gewaagd hebben zich met zulk een gedachte bezig te houden, of zulk een gedachte te opperen, dat 'er vergeving bij God is:' dat Hij de 'ongerechtigheid, de overtreding, en de zonde kan vergeven:' dat Hij al onze zonden achter Zijn rug kan werpen, en deze als een wolk, ja wat meer is als een nevel kan uitdelgen? Dit is hetgeen God van Zichzelf in Zijn Woord heeft geopenbaard, maar dit geschiedt alleen als de goedertierenheid de beroerde boezem bezoekt, en God Zijn goedheid en liefde ten toon spreidt in de openbaring van Zijn geliefde Zoon, opdat wij kunnen opstaan in een zoete bevattning van wat Zijn goedertierenheid waarlijk is, en wij ons hierin kunnen verblijden, niet slechts als zijnde gepast, maar ook als behoudend.

II. Maar beschouw nu de goedertierenheid in haar openbaring. Onze tekst gaat op een erg ruime en gezegende wijze in op de openbaring van die goedertierenheid, waaraan God gezegd wordt lust te hebben. Daarom zal ik verscheidene punten van onze tekst verhandelen, waarin deze openbaringen van goedertierenheid naar voren worden gebracht.

A. De eerste openbaring van deze goedertierenheid, waarvan ik melding zal maken, is vervat in de woorden: 'Hij houdt Zijnen toorn niet in eeuwigheid. 'God is toornig, en toornt met recht over de zonden van Zijn volk. Hij haat de zonde met een volkomen haat. Hij kan niet anders, dan er zonder ophouden over toornen. De zonde is zo tegengesteld aan de reinheid en volmaaktheid van Zijn heilige natuur, dat waar Hij dan ook de zonde ontmoet, Zijn gramschap ertegen uitgaat. Welnu als wij er op een gevoelige wijze toe gebracht worden te ervaren, dat er toorn in God is tegen onze zonden, dan vrezen en beven wij, vooral in de eerste onderwijzing Zijns Geestes en Zijner genade, dat er toorn is tegen onze persoon. Wij kunnen deze beide niet vaneenscheiden. In de gedachten Gods zijn ze gescheiden. Als uitverkoren in Christus, aangenomen in de Geliefde, gewassen in Zijn bloed en gekleed in Zijn gerechtigheid, is er geen toorn in God tegen de personen van Zijn volk: maar er is toorn in Hem tegen hun zonden. Welnu totdat we een zekere ontdekking en openbaring van Christus ontvangen, om ons ervan te verzekeren, dat wij deel hebben aan Zijn dierbaar bloed en volbrachte werk, kunnen wij de toorn Gods tegen onze zonden niet losmaken van de toorn Gods tegen onze personen.

Maar wanneer het de HEERE behaagt een kennis van Zijn goedheid en goedertierenheid in de Persoon, en in het werk van Zijn geliefde Zoon te openbaren, dan kunnen wij door het oog des geloofs zien, dat, ofschoon Hij toornig is over onze zonden, Hij niet toorn op onze personen, maar dat Hij ons aanneemt in de Geliefde, ons in Hem uitverkoren hebbende van voor de grondlegging der wereld, opdat wij zouden heilig en onberispelijk zijn voor Hem in de liefde. Aldus houdt Hij Zijnen toorn niet in eeuwigheid. En waarom niet? Omdat deze is verzoend, is weggenomen, niet gehouden om tot in de onderste hel te branden. De gezegende HEERE heeft een Offerande geofferd voor de zonde: de bestraffing en kastijding vanwege de overtreding weggenomen, heeft verzoend en gestild, en heeft aldus Zijn gramschap en brandende toorn tegen de zonden van Zijn volk weggenomen: want de ganse toorn Gods vanwege hun zonden en over hun persoon werd uitgestort over de Persoon van Jezus, zoals Hij onze Plaatsbekleder was, en als een bloedende Offerande aan het kruis hing, de zonde wegnemende door Zichzelf te offeren. Dit is de reden, waarom Hij Zijn toorn niet in eeuwigheid houdt, daar deze gestild en weggenomen is door de verzoening van onze gezegende HEERE, opdat deze niet zou branden tegen de personen van het volk van God, nóch hen zou verteren met de hittige gramschap, welke de goddelozen ‘aan brand zal steken.’

Ook als een zaak van persoonlijke bevinding, houdt God Zijn toorn niet in eeuwigheid. U moogt gestruikeld, gevallen, weer in zonde gevallen zijn, en grote schuld op uw consciëntie hebben gebracht, en u moogt kennis hebben aan de toorn Gods en aan Zijn grimmigheid tegen u vanwege uw droeve overtredingen: doch u wordt in staat gesteld deze te belijden, te verzaken, erover te treuren en te zuchten en om te zoeken naar de geopenbaarde vergeving ervan. Welnu als dit gebeurt, dan is er in meerdere of in mindere mate een zoete bevattning, dat God Zijn toorn niet houdt in eeuwigheid, dat Zijn gramschap is overgegaan. Het was dit, dat de Kerk zich zo deed verblijden. ‘En te dienzelven dage zult gij zeggen: ik dank U, HEERE, dat Gij toornig op mij geweest zijt: maar Uw toorn is afgekeerd, en Gij troost mij.’ (Jes. 12: 1)

En zo spreekt God in de belofte: ‘voor een kleinen ogenblik heb Ik u verlaten: maar met grote ontfermingen zal Ik u vergaderen. In een kleinen toorn heb Ik Mijn aangezicht van u een ogenblik verborgen: maar met eeuwige goedertierenheid zal Ik Mij uwer ontfermen, zegt de HEERE, uw Verlosser.’ (Jes. 54:7, 8). Welnu het blijkt noodzakelijk te zijn, dat de Heere in onze consciëntie een gevoel van Zijn toorn tegen onze zonden zou brengen, niet alleen, opdat wij er berouw over mochten hebben en ze mochten belijden, maar opdat wij ook door pijnlijke bevinding mochten leren, welk een kwaad en welk een bittere zaak het is tegen God te zondigen. Maar ‘Hij houdt Zijnen toorn niet in eeuwigheid.’ Hij doet ons deze gevoelens, soms in sterke mate, soms op een langdurige wijze, zodat wij ‘zwart daarheen gaan, niet van de zon,’ en de gevolgtrekking maken, dat Zijn goedertierenheid voor eeuwig voorbij is, en dat Hij nooit meer goedgunstig zal zijn. Maar Hij houdt Zijnen toorn niet in eeuwigheid, want ‘waar de zonde meerder geworden is, daar is de genade veel meer overvloedig geweest,’ en de genade moet heersen door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven, door Jezus Christus onzen Heere.

B. Thans komen we tot een andere openbaring van Zijn goedertierenheid. Die ‘de overtreding van het overblijfsel Zijner erfenis voorbijgaat.’

De profeet wijst hier op duidelijke wijze aan, wien de HEERE vergeeft en wiens overtredingen Hij op een genadige wijze voorbijgaat, dat wil zeggen, Hij bezoekt deze niet met Zijn wrekende toorn, Hij bewaart deze niet in het boek Zijner gedachtenis, Hij tekent deze overtredingen niet op in Zijn schuldregister om deze op de grote Dag voor mensen en engelen te openbaren: maar Hij gaat eraan voorbij, niet omdat Hij deze niet ziet, niet dat Hij deze niet haat, niet dat Hij er onverschillig voor is, niet dat Hij deze door de vingers ziet, maar Hij gaat eraan voorbij omwille van Zijn geliefde Zoon, de bloedstorting, de Offerande, en het sterven van de Zoon Zijner liefde in aanmerking nemende. Wij kunnen uit de woorden ook opmerken, hoe weinigen het verhoudingsgewijs gesproken zijn, wier overtreding de Heere voorbijgaat. Hij noemt ze ‘het overblijfsel Zijner erfenis.’ Vergeleken bij de massa is het maar een klein overblijfsel. En de waarneming van alle dag maakt dit steeds duidelijker openbaar. Hoe weinigen blijken er zelfs ook maar bekommerd te zijn over de zaligheid hunner ziel. Hoe weinigen openbaren enige Goddelijke vreze in hun hart, mond, of leven. Hoe weinigen leven afgezonderd van de wereld, en maken door hun leven en omgang openbaar, dat de genade Gods hen geleerd heeft, de goddeloosheid en de wereldse lusten te verloochenen en op sobere,

rechtvaardige, en godvruchtige wijze in deze tegenwoordige wereld te leven. Waar zullen wij dat 'eigen volk, dat ijverig is in goede werken' vinden, voor wie de Heere Zichzelf gegeven heeft, opdat Hij ze mocht verlossen van alle ongerechtigheid?

Gewis het is in onze dagen, als in de dagen van ouds, slechts een overblijfsel, een overblijfsel naar de verkiezing der genade. Maar zij zijn Gods erfenis, dat wil zeggen, de erfenis, aan wien Hij lust heeft, en wier overtredingen Hij voorbijgaat. En mag ik u ook niet vragen, welke persoonlijke blijken wij bezitten, dat wij tot dit overblijfsel behoren, want tenzij wij hiertoe behoren, hebben wij geen bewijs, dat God aan onze overtreding voorbijgaat?

C. Doch wij komen nu tot een andere openbaring van deze goedertierenheid: 'Hij zal Zich onzer weder ontfermen: (Hij zal wederkeren, Hij zal Zich onzer ontfermen' — Eng. Vert.) 'Hij zal onze ongerechtigheden dempen: ja, Gij zult al hun zonden in de diepten der zee werpen.'

Het is alsof de Heere meer en meer wilde openbaren, wat Zijn goedertierenheid is in het vergeven der overtredingen: alsof Hij al onze twijfel en vrees wilde overwinnen, door ons steeds weer te vertellen, wat de gedachten Zijns harten, wat het oogmerk Zijner liefhebbende gedachten, en de ten toon spreiding Zijner soevereine genade waren. 'Hij zal wederkeren' (Eng. Vert.): dat wil zeggen, wederkeren tot de erfenis, welke Hij voor een tijd scheen te hebben verlaten. Hij moge ons voor een tijd verlaten om de vruchten van onze eigen overleggingen te oogsten, om te voelen, dat wij tegen Hem hebben gezondigd, en Hij moge, door zulks te doen, een gevoel van Zijn verbolgenheid in onze consciëntie hebben gebracht: maar Hij zal wederkeren, want Hij houdt Zijnen toorn niet in eeuwigheid. Voor een klein ogenblik moge Hij Zijn aangezicht voor Zijn volk verbergen, als bedroefd en verbolgen vanwege hun zonden en afkeringen: maar in de ten toon spreiding van Zijn oneindige, soevereine, en overvloeiende genade, zal Hij wederkeren om hen nog één blik van liefde, nog één glimp van de weg der zaligheid door het bloed van Zijn geliefde Zoon, nog één ontdekking van Zijn vrije genade, nog één doorbreken van het licht Zijns aanschijns, nog één vertederende aanraking van Zijn genade-hand, en nog één toefluistering van Zijn van vrede sprekende stem te geven.

Dit wederkeren geeft te kennen, dat Hij ons voor een tijd verlaten heeft, dat Hij ons de rug heeft toegekeerd en niet Zijn aangezicht, dat Hij Zich onttrokken heeft vanwege de verschrikkelijke en liefdeloze wijze, waarop wij Hem hebben veronachtzaamd, omdat wij Hem op een lage en schandelijke wijze hebben behandeld, op een goddeloze en moedwillige wijze van Hem zijn afgezworven, en omdat wij, in de vreselijke afgodendienst van ons walgelijk hart, voor onszelf gebroken bakken hebben uitgehouwen, die geen water houden, en Hem, de Put der levende wateren hebben verlaten. O wat is het droevig en smartelijk aldus te zondigen en af te wijken en de HEERE te tergen in Zijn aangezicht, alsof wij sterker waren dan Hij. Maar Hij keert weder: Hij heeft lust aan goedertierenheid: Hij kan niet verdragen Zijn volk bezocht, bedroefd, kermende, zuchtende, en roepende te zien onder hun zonden vanwege Zijn afwezen: en daarom, bewogen en vertederd door Zijn eigen goedertierenheid, beïnvloed door de genade van Zijn eigen hart, keert Hij weder, zoals de Heere Zich omkeerde tot Petrus, door hem aan te zien om zijn hart te verbreken, te doen smelten, en te vertederen tot bekering en liefde. Het is dit wederkeren van de HEERE, dat door Zijn huisgezin zo hooglijk wordt gewaardeerd. Wanneer Hij ze verlaat, dan is dit maar voor een tijd: wanneer Hij Zich onttrekt, dan is dit slechts voor een klein ogenblik: wanneer Hij Zijn aangezicht verbergt, is dat niet voor eeuwig: maar er is een wederkeren, en een terugkeren tot de openbaringen van Zijn vroegere goedertierenheid en liefde.

Wanneer Hij aldus niet wederkeerde, dan zou ons hart al harder en kouder worden. Of de zonde zou almaar sterker worden, totdat deze volkomen heerschappij zou krijgen, of de moedeloosheid en de wanhoop zou zijn intrede doen om ons zonder hoop te laten. Van al deze omstandigheden zou de satan groot voordeel trekken, en de ziel zou óf, als het ware, in zak en as neerzitten, vrezende en twijfelende, dat al haar bevinding in het verleden zelfbedrog ware, dat de HEERE nooit verschenen ware, derhalve nooit weer verschijnen zou, óf dat ze anders zou worden overgegeven aan een zware en niets ontziende wanhoop. Maar dit gezegende wederkeren van de Heere, met de bewegingen Zijns harten jegens Zijn volk, de vertederingen Zijns harten, en de bezoeken met Zijn tegenwoordigheid en genade om hun ziel te doen herleven en op te wekken, zijn het gezegende geneesmiddel tegen deze vreselijke boosheden. Het is dit wederkeren van Zijn

goedertierenheid en liefde, dat Zijn eigen werk levendig houdt in het hart, dat Zijn eigen genade in de levende beoefening houdt, dat het geloof sterkt, de hoop bemoedigt, de liefde uithaalt, de lijdzaamheid versterkt en dat de ziel inwendige kracht geeft, zelfs ten bloede toe te weerstaan, strijdende tegen de zonde. Maar wanneer Hij altijd Zijn toorn hield, wanneer Hij nooit zou worden gesmeekt, wanneer Hij Zijn hart altijd sluiten zou, wanneer er geen gebed Zijn oor bereiken zou, en geen roepen Zijn hart zou raken, en Hij onttrok Zich om niet meer weder te keren, wat zou onze droeve zaak en droefgeestige toestand anders zijn, dan weg te zinken in de moedeloosheid en in de wanhoop, weg te kwijnen in onze ongerechtigheden en te sterven? Maar dit gezegende wederkeren en terugkeren bewegen, vertederen, vermurwen, verbreken, en doen het hart zo wegsmelten, wekken zo iedere genade des Geestes op, en halen zo het geloof, de hoop en de liefde en iedere andere vrucht uit, dat we 'bij deze dingen leven', en dat hierdoor het werk des geloofs, de arbeid der liefde, en de lijdzaamheid der hoop worden onderhouden.

Onze tekst voegt eraan toe, 'Hij zal Zich onzer ontfermen.' (Eng. Vert.) Wij verkeren in een erg jammerlijke staat. Geen taal kan de betreuenswaardige staat beschrijven, waarin wij gebracht zijn door de zonde, de erf- en dadelijke zonde. Geen tong kan beschrijven wat wij zijn als begrepen zijnde in de val van Adam, en de toestand, waarin wij onszelf hebben gebracht door de dadelijke overtreding. Het kind, waarvan gesproken wordt in Ezechiël 16, stelt op de juiste wijze onze jammerlijke staat en toestand van nature voor, geworpen op het vlakke des velds, om de walgelijkheid zijner ziel, ten dage, toen het geboren werd. Soms zien en gevoelen wij in welk een betreuenswaardige staat we verkeren, welk een verwoesting de zonde heeft aangebracht, welk een bouwval en puinhoop wij zijn door de zonde in ons vleselijk gemoed, en wat de zonde in en voor ons heeft gedaan door deze metterdaad te bedrijven, ons brengende in een uitermate betreuenswaardige staat voor het oog van God, en voor het oog van onze eigen consciëntie.

Welnu de Heere heeft medelijden met de arme ziel, die zichzelf in deze betreuenswaardige toestand, op deze jammerlijke plaats gebracht voelt: welke, haar jammerlijke toestand ziende en gevoelende, in zichzelf nóch hulp, nóch hoop hebbende, slechts een roepen, een zuchten, een kermen kan voortbrengen, of een stille traan kan doen vallen: welke alleen voor God met haar mond in het stof kan neerliggen, als een arme ellendige zondaar, wien Hij door Zijn genade moet behouden, of er is geen mogelijkheid van behoudenis voor haar. Het is de genade des HEEREN, welke maakt, dat wij ons aldus voelen. Het is Zijn ontblotende hand, welke door deze verborgen handelingen met onze consciëntie, onze wettischheid, trots en eigengerechtigheid uitschudt. De HEERE doodt en maakt levend: de HEERE maakt arm en maakt rijk: de HEERE vernedert, ook verhoogt Hij: de HEERE brengt ons in het stof en op de drek hoop, ook verhoogt Hij om te doen zitten bij de vorsten op de stoel der ere. Het is Zijn hand in de ziel, welke terneerdrukt, in het stof brengt, en vernedert: en daar Zijn hand in uw ziel is om u te vernederen, leert u daardoor te zien en te gevoelen, in welk een jammerlijke, betreuenswaardige staat en toestand u zich bevindt voor het oog van de oneindige Reinheid. Dan zal Hij Zich uwer ontfermen. Zoals de Samaritaan wordt voorgesteld zich te hebben ontfermd over de man, die viel onder de moordenaars: zoals onze gezegende Heere in de dagen Zijns vlezes Zich ontfermde over de hongerige scharen: zoals Hij Zich ontfermde over Jäirus: Zich ontfermde over de hoofdman, en Zich ontfermde over de zieken, de zwakken, de lammen, de kreupelen, de blinden, en de melaatsen, die uit verschillende streken kwamen om hulp te zoeken: zoals Hij Zich ontfermde over de bloedvloeiende vrouw, zo heeft Hij ontferming in Zijn hart voor al degenen in deze jammerlijke staat, die er gevoelig over zijn, er over treuren, klagen, en die dit belijden. Deze dingen haalden Zijn hart uit jegens ellendige zondaren in de dagen Zijns vlezes: en zo worden ook thans alle gevoelens van Zijn heilig hart door medelijden getroffen, als Hij van de hemel, Zijn woonplaats, op hun jammerlijke toestand neerziet: en dit beweegt Hem een vriendelijke hand uit te strekken tot hun hulp en ondersteuning.

Maar hoe kunnen wij een ontferming, die oneindig is en de menigte Zijner liefdevolle goedertierenheden kennen? Hoe kunnen we, om zo te spreken, zelfs toegang verkrijgen tot het harte Gods, en er het rommelen Zijner ingewanden jegens ons horen, en vertederd en bewogen worden met een gevoel van Zijn medelijden jegens ons, tenzij wij onze ellendige staat en toestand opmerken en gevoelen, en Zijn ontferming aanschouwen, zoals deze wordt uitgehaald door onze beproevingen en bezoeken? Medegevoel is de vrucht der liefde: en zelfs daar, waar geen medegevoel is uit een klaar of bijzonder gevoel van liefde, zoals dat medegevoel van een man met zijn lijdende vrouw, of dat van een moeder met haar kind, dat bezocht is, zal evenwel alleen al het zien der ellende vaak een medelijdend hart raken. U bezoekt de zieken: u ziet hen

op hun bed liggend wegwijnen: u hebt medelijden met hen, u beklaagt hun toestand, en u geeft blijk van enig medeleven door uw woorden en werken. Voor zover u dat gelooft, hebben zij deel aan de genade, en hebben zij een begeerte naar enige geestelijke hulp, en u tracht een woord te spreken, dat gepast en tot bemoediging moge zijn: of zelfs wanneer u niet zo volkomen overtuigd bent, dan bent u evenwel verlangend een woord aangaande de eeuwigheid te spreken, wanneer ze tot luisteren zijn gestemd, want wanneer er zodanige gedachtenuitgangen naar God zijn, is dat spoedig ontdekt: en wanneer ze treurende zijn, dan beurt u ze op, voor zover, dat in uw vermogen ligt.

Welnu dit medegevoel van u, dat u aldus in woord en daad openbaart, niet alleen maar een harteloos beklag in woorden, maar een waarachtig, toegenegen medegevoel met hen in hun lijden, raakt hun hart en is balsem voor hun bloedende wonden. De weduwe, de wees, die bedroefd van ziel is en bedroefd naar de omstandigheden, de arme, bezochte verwoelingen, voor wie geen mens zorgt, deze allen trekken troost en steun uit het medegevoel van medelijdende vrienden, wanneer zij weten en gevoelen, dat het oprecht en waar is, en openbaar geworden is door hiermede overeenstemmende daden. Aldus is het in Goddelijke zaken.

De ellende van de mens vindt de goedertierenheid Gods en de goedertierenheid Gods vindt de ellende van de mens: en daar de ellende van de mens de goedertierenheid Gods uithaalt, daar de jammerlijke staat van de zondaar het medelijdende hart van de goedertieren Verlosser beweegt en vertedert om Zijn kracht tot behoudenis openbaar te maken, komen God en de mens te- samen in een zoete overeenstemming. Zijn medegevoel vindt uw droefheid, Zijn goedertierenheid vindt uw ellende, Zijn ontferming is gepast voor uw toestand, en God en de mens lossen als het ware op in wederzijdse liefde, en verblijden zich in en over elkander. Een hard, ongevoelig, weerspanning hart, dat ongevoelig is voor zijn eigen behoeften en ellenden, voor zijn eigen jammerlijke staat van nature, en voor wat de zekere uitkomst moet zijn, tenzij het behouden wordt door de vrije en soevereine genade, wat kan dit kennen van de ontfermingen Gods, welke oneindig zijn? Hoe kan dit ingaan op het gewijde onderwerp van het rommelen van Gods ingewanden jegens arme verloren zondaren, en het opwekken van Zijn liefdevol medegevoel met de hulpelozen, de hopelozen, de daklozen, met degenen, die zonder schuilplaats zijn en met allen, die wanhopende aan de zaligheid door de werken der wet en de werken van het vlees, zich in al hun ellende aan Zijn gezegende voeten neerwerpen, wachtende op een woord uit Zijn mond, dat de zaligheid zal medebrengen. Het is alleen het hart, dat verbroken, vernederd, en vertederd is door een gevoel van zonde en door de verwoestingen der zonde, tezelfdertijd vermengd met een kennis van de onverdiende genade Gods aan de alle walgelijkste, dat kan komen tot de ontferming Gods en dit ook doet, gedachtig zijnde, dat we stof zijn. Dezen kunnen de betekenis van de woorden verstaan: ‘Hij heeft hen menigmaal gered: maar zij verbitterden Hem door hun raad, en werden uitgeteerd door hun ongerechtigheid. Nochtans zag Hij hun benauwdheid aan, als Hij hun geschrei hoorde. En Hij dacht tot hun best aan Zijn verbond, en het berouwde Hem, naar de veelheid Zijner goedertierenheid.’ (Ps. 106:43-45)

D. Maar ik ga over tot een andere vrucht en openbaring van deze goedertierenheid, hetgeen is, het werpen van al onze zonden in de diepten der zee. Op passende wijze bezingt het lied:

‘Wanneer de zonde is vergeven,
daar ben ik zeker van,
heeft ook de dood zijn prikkel gegeven.’

Dit is dus het voornamelijk punt, een zekere openbaring van de vergeving der zonde te bezitten, als vrucht van de oneindige goedertierenheid Gods. Maar aangezien dit een punt is, waaromtrent zeer velen van het levende huisgezin op diepgaande wijze geoefend worden, omdat zij niet zo klaar als zij dat konden wensen, de openbaring aan hun ziel kunnen naspeuren der vergeving van al hun zonden, gevoel ik, dat ik hierover enkele woorden moet zeggen. Te oordelen dan naar wat wij algemeen zien en horen van de bevinding dergenen, die waarlijk God vrezen, is het klaarblijkelijk, dat velen van het levende huisgezin op dit punt zeer beproefd en geoefend worden, die niet kunnen ontkennen, dat ze van tijd tot tijd bemoedigende getuigenissen van de liefde en de goedertierenheid Gods hebben ontvangen, en dat, terwijl deze vers en

nieuw waren, deze gepaard gingen met een zoete verzekering van hun aandeel aan het bloed en de gerechtigheid van de Zone Gods. Doch wanneer deze zoete getuigenissen verflauwd zijn, en de duisternis en het ongeloof schijnen hun gedachten weer te hebben bezet, dan gevoelen zij, dat ze de plaats, waarop zij staan uit het oog verliezen, en zinken ze weg op de oude plaats van twijfel en vrees. Waaraan zij dan behoefte hebben is, dat de vergeving der zonde zodanig aan hun consciëntie wordt verzegeld, dat ze in staat mogen zijn, naar zij geloven, dit voor eeuwig vast te houden, en vast te staan in de verzekering des geloofs, zodat zij nimmer meer twijfelen en vrezen. Maar hoe hogelijk begenadigd en gezegend zij ook zouden mogen zijn met een kennis der zaligheid door de vergeving der zonden, merendeels zouden zij nog altijd hun twijfel en vrees hebben, wellicht niet van hun aandeel of van in hun zonden om te komen, doch hoe het met hen moge zijn op de weg of aan het einde van de weg: want wanneer de Heere Zich verbergt, wie kan Hem dan aanschouwen? Nieuw gemaakte schuld kan hun consciëntie weer verontreinigen: stormen van verzoeking kunnen hun ziel overvallen: de satan kan op een woedende wijze te keer gaan: al hun blijken worden duister en bewolkt: en ofschoon zij niet zo diep mogen wegzinken als tevoren, kunnen zij het evenwel als een zware opgave ervaren, een goede mate van hun vertrouwen te bewaren, en ze kunnen worden onderworpen aan een zeer hoge mate van oefening en vrees. Welnu God heeft Zijn heilig Woord vol doen zijn met zoete beloften van de volle, volkomen, onveranderlijke en onherroepelijke vergeving der zonden, om voldoende te zijn, de bekommerde vragen te bevredigen, en om geheel te voldoen aan de dringende behoeften van Zijn schuldige huisgezin, Zijn geoefende, bedroefde kinderen, die treurende en zuchtende zijn om één blik Zijner liefde, om één genadige ontdekking van Zijn vergevende genade. Aanschouw de belofte, vervat in onze tekst: 'Gij zult al hun zonden in de diepten der zee werpen.' Welk een beschrijving is dit van de wijze, waarop God al de ongerechtigheden van Zijn volk wegneemt, en deze werpt in de diepten der zee, dieper dan de kabelverbinding in de Atlantische Oceaan, zodat deze voor eeuwig mogen verborgen zijn voor het gezicht Zijner ogen, als een rechtvaardige, reine en heilige God, en deze voor eeuwig verloren en begraven mogen zijn in de diepten van een onmetelijke oceaan. En welke andere zee kan dit, bevindelijk beschouwd, zijn dan het bloed van Christus, dat reinigt van alle zonde, dat alle ongerechtigheid heeft weggespoeld, alle overtreding gereinigt, dat al de zonden van Gods erfenis achter Zijn rug geworpen heeft en deze verdronken heeft in een zee van onmetelijke genade, barmhartigheid en liefde?

Welnu die zonden kunnen nimmer meer worden teruggevonden. Ze kunnen het overblijfsel van de Atlantische kabel opvissen, maar satan met al zijn legers kan uit de diepten der zee nooit één der zonden van Gods volk ophalen, welke God daarin geworpen heeft. Er staat niet slechts de zee, maar 'de diepten der zee,' de diepste plaats, welke er in de zee kan worden gevonden: zodat de zonden, geworpen in de diepten der zee volstrekt niet te herroepen zijn: want deze zijn daar door God Zelf ingeworpen, en hetgeen Hij door Zijn hand heeft weggegooid, dat zal door Zijn hand nimmer worden teruggebracht. Wanneer u uw zonden genomen had en deze in de zee geworpen had, dan zouden deze zijn teruggevonden. Als een drijvend lijk, zouden deze zijn teruggeworpen op de oever en een getuige tegen u zijn geweest, zoals het dode lichaam op het strand tegen de moordenaar zou getuigen. Het oog der gerechtigheid zou uw zonden hebben gezien, drijvende op de zee, of aangespoeld op het strand, en de hand der gerechtigheid zou deze hebben gegrepen, zou u deze hebben ten laste gelegd, en zou u regelrecht naar de hel hebben gezonden met de zonde als een molensteen rond uw nek gebonden.

Maar wanneer God al onze ongerechtigheden met Zijn eigen hand neemt en deze met Zijn eigen arm in de diepten der zee werpt, dan zullen deze nooit uit die diepten te voorschijn komen om in de grote en verschrikkelijke Dag tegen het huisgezin Gods te getuigen. Thans mogen uw zonden alle levendig toeschijnen in uw boezem, en elk één ervan moge beschuldiging op beschuldiging tegen u inbrengen. Deze zonde roept om wraak, en die om straf. Deze misstap, dit vallen, dit afwijken, dit dwaze woord, deze verkeerde daad getuigen alle tegen u in het hof der consciëntie. Doe wat u kunt, wees waar u kunt, leef hoe u kunt, onderzoek en bid hoe u kunt, houd u stil en afgezonderd van de wereld of zelfs van uw eigen familie hoe u kunt, de zonde beweegt, leeft, is bezig, werkt en brengt u nog vaak in schuld en dienstbaarheid. Maar wanneer onze tekst waarachtig is, en deze is alle waarachtigst, dat wanneer God ons goedertierenheid heeft betoond, Hij al onze zonden met Zijn eigen hand in de diepten der zee geworpen heeft, dan hebben die zonden geen ogen meer om ons in toorn en grimmigheid te aanschouwen, dan hebben die zonden geen tong

meer om met een beschuldigende stem tegen ons te spreken, dan hebben deze geen leven meer in zich om zich te verheffen, en te getuigen, dat zij door ons zijn begaan, dat de Wet Gods door hen verbroken is, en dat wij daarom onder de veroordeling en vloek der Wet liggen.

Maar zie de noodzaak, voor al onze zonden, om te worden geworpen in de diepten der zee: want ware er één zonde overgebleven tussen God en onze ziel, één draad van zonde, de geringste vezel, smet, vlek of rimpel van boosheid, dan zouden wij nooit kunnen bestaan voor de God des hemels, of met eeuwige blijdschap in Zijn tegenwoordigheid kunnen naderen. Wij zien dit in het geval van Józua, de hogepriester. 'Józua nu was bekleed met vuile klederen, als hij voor het aangezicht des Engels stond.' Welnu, zodanig bekleed, kon hij niet met welgevallen bestaan voor de ogen van de oneindige Reinheid. Daarom kwam het bevel, 'doet deze vuile klederen van hem weg:' en toen dit gedaan werd volgden de gezegende woorden, 'zie, Ik heb uwe ongerechtigheid van u weggenomen, en Ik zal u wissel klederen aandoen.' (Zach. 3:3, 4) Aldus met de heiligen Gods. Al hun zonden, met al hun zware boosheden, deze vuile klederen, worden van hen weggenomen: zij worden gekleed in wissel klederen: en staan aldus voor God in de volmaakte gerechtigheid van Zijn geliefde Zoon, zonder vlek of rimpel of iets dergelijks. Het wegnemen van hun vuile klederen betekent hetzelfde als dat hun zonden geworpen zijn in de diepten der zee. Het is alsof God de Heilige Geest verschillende beelden wilde gebruiken om op een nog klaarder wijze de waarheid en de zekerheid aan te tonen van de vergevende genade Gods. Aldus wordt er soms gesproken, dat Hij 'al hun zonden achter Zijn rug werpt.' (Jes. 38:17)

Soms 'in die dagen en te dier tijd, spreekt de HEERE, zal Israëls ongerechtigheid gezocht worden, maar zij zal er niet zijn, en de zonden van Juda, maar zij zullen niet gevonden worden: want Ik zal ze degenen vergeven, die Ik zal doen overblijven.' (Jer. 50:20)

Soms zegt Hij, dat 'Hij hun overtredingen als een nevel heeft uitgedelgd, en hun zonden als een wolk.' (Jes. 44:22) Soms verklaart Hij, dat 'zo ver het oosten is van het westen, Hij zo ver onze overtredingen van ons doet.' (Ps. 103:12) Soms zegt Hij, 'al waren uwe zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw: al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol.' (Jes. 1:18)

En soms spreekt Hij: 'Ik zal hun ongerechtigheid vergeven, en hunner zonden niet meer gedenken.' (Jer. 31:34)

Welnu, wanneer u al deze teksten en beloften beschouwt, dan zult u opmerken, dat in elk één ervan de volle en volkomen vergeving der zonde wordt verkondigd, en dat alle ongerechtigheden van Gods volk zo volkomen worden weggenomen, en wel zonder priesterlijke tussenkomst of priesterlijke kwijtschelding, dat er geen vlek of spoor voor God Zelf te zien is overgebleven. Sommigen hebben gevreesd, dat in de grote Dag hun zonden in het licht zouden worden gesteld, en dat zij ten schande zouden worden gesteld door hun misdaden in het openbaar te onthullen. Doch dat zal niet het geval zijn met het dierbare huisgezin van God. We lezen inderdaad, dat 'velen van die, die in het stof der aarde slapen, zullen ontwaken:' en terwijl dezen ontwaken 'ten eeuwigen leven,' zullen genen ontwaken 'tot versmaadheden, en tot eeuwige afgrijzing,' omdat gedacht zal worden aan hun zonden en omdat deze tegen hen zullen worden aangevoerd als blijken hunner rechtvaardige veroordeling. 'Maar 'de leraars ('Zij, die wijs zijn' ,Eng. Vert.) zullen blinken als de glans des uitspansels,' zullen opstaan tot heerlijkheid en eer en onsterfelijkheid, en niet één van hun zonden zal gedacht worden, hen ten laste worden gelegd, of tegen hen worden ingebracht.

Zij zullen staan, gekleed in de volmaakte gerechtigheid van Christus en gewassen in Zijn bloed, en zij zullen voor de troon Gods verschijnen zonder vlek of rimpel. Wij zouden nooit ons hoofd met blijdschap op de Dag der dagen kunnen opheffen, indien één onzer zonden tegen ons zou worden ingebracht. Wanneer het schuldregister zou worden geopend en één beschuldiging zou worden gelezen, of wanneer God, om zo te spreken, één enkele overtreding in gedachten, woorden of werken, die wij ooit hebben begaan, in gedachtenis houden zou, dan zou die ene zonde, ware het slechts één boze gedachte ons doen wegzinken om nooit weer op te staan. Wij kunnen thans nauwelijks de herinnering onzer zonden verdragen. Maar wat zou er van ons worden, wanneer de geest van één onbegraven zonde voor onze ogen kon zweven op de Dag, waarop de HEERE Zijn juwelen opmaakt? Indien één zonde van de vrouw des Lams in gedachtenis gebracht, of tegen haar kon worden ingebracht, waar zou dan de stem zijn, welke Johannes hoorde in

Openbaringen, als ‘een stem ene groten schare, en als een stem vele wateren, en als een stem van sterke donderslagen, zeggende: Halleluja: want de Heere, de almachtige God als Koning geheerst?’

Welnu, wat was deze stem? ‘Laat ons blijde zijn, en vreugde bedrijven, en Hem de heerlijkheid geven: want de bruiloft des Lams is gekomen, en Zijne vrouw heeft zich zelve bereid: En haar is gegeven, dat zij bekleed worde met rein en blinkend fijn lijnwaad: want dit fijn lijnwaad zijn de rechtvaardigmakingen der heiligen.’ (Openb. 19:7, 8)

Maar veronderstel, dat één van de overtredingen in het verleden van de vrouw des Lams op die trouwdag tegen haar kon worden ingebracht, één enkel geval van ontrouw aan haar belofte van trouw, zou dit niet voldoende zijn om het huwelijk te beletten, de huwelijksdis te bederven, en de bruid wegens hevige schande te verdrijven? Neen, er is in het Woord Gods geen waarheid, die zekerder is, dan de volkomen vergeving der zonden, en het onstraffelijk stellen van de Kerk voor Christus op de grote Dag in de tegenwoordigheid Zijner heerlijkheid, met grote vreugde.

E. Nog één openbaring en vrucht van deze goedertierenheid, even dierbaar en even kostelijk, als die ik getracht heb te verklaren, blijft nog te overwegen over: ‘Hij zal onze ongerechtigheden dempen.’

Twee zaken doen het zoekende kind van God in de eerste mededelingen der genade aan zijn hart vaak twijfelmoedig zijn. 1. In de eerste plaats hoe zijn ziel kan worden behouden. 2. In de tweede plaats hoe zijn ziel geheiligd kan worden: met andere woorden, hoe zijn ongerechtigheden kunnen worden vergeven en hoe zijn zonden kunnen worden gedempt.

God heeft op beide deze bekommerde vragen een antwoord gegeven, en het antwoord staat vermeld in onze tekst. Hij behoudt onze ziel door onze zonden te vergeven: Hij heiligt onze ziel door Zijn weder- barendende genade: en als een onderdeel van deze heiligmaking, dempt Hij door de werkingen Zijns Geestes de zonden, die we nog altijd in ons voelen werken. Wanneer de zonde gedempt wordt is dit de grootste zegen volgend op de zonde, welke vergeven is: en waar God dan ook de zonde vergeeft, daar dempt Hij de zonde: want dezelfde genade, welke behoudt, die heiligt: dezelfde genade, welke de zonde achter Gods rug werpt, zet haar voet op de verdorvenheden van de gelovige, en voorkomt, dat de ongerechtigheid over hem heerst. De Schrift is erg duidelijk en nadrukkelijk op dit punt. ‘De zonde zal over u niet heersen.’ Waarom niet? ‘Want gij zijt niet onder de wet,’ welke aan de zonde haar kracht en sterkte geeft, ‘maar onder de genade,’ welke in staat is de heerschappij ervan te dempen. Noch kan ik geloven, dat enig kind van God ooit overtuigd kan rusten, dan wanneer zijn zonden gedempt worden, evenals deze vergeven worden. Wanneer zijn ongeloof, ontrouw, wereldsgezindheid, trots, en gierigheid gedempt zijn door de genade Gods, de kracht hiervan eruit genomen is, de heerschappij ervan onttroond, de macht ervan te niet gedaan, en de kracht ervan is afgezwakt en verminderd, zodat hij niet onder de heerschappij van enige lust moge zijn, of vervoerd moge zijn door de kracht ener heimelijke of openbare zonde, maar dat hij moge wandelen voor God in het licht Zijns aanschijns, waarlijk begerig Zijn wil te kennen en deze te doen, dit is het begeren en de verzuchting van een ieder, die de zonde kent in haar schuld, onreinheid en kracht. Maar o wat is er een strijd tussen het vlees en de geest: wat een pogingen, en helaas, te vaak met zulke, zal de zonde doen om haar oude heerschappij op te richten. Wat zal deze werken door list of geweld: wat zal deze iedere gelegenheid aangrijpen, gebruik maken van iedere opening, soms over de muur klimmen, soms door de zijpoort binnenglippen. Wat schijnt deze nimmer te slapen, of wanneer deze slaapt, dan is dat, als een vos, met de ogen open, loerende, zo mogelijk, de ziel bij verrassing te grijpen, haar handen te binden, de genade gevangen te nemen, deze ergens uit het oog te werpen, waar noch de tegenwoordigheid ervan gezien of de stem ervan gehoord kunnen worden, opdat het vlees weer moge heersen, en de zonde als voorheen de slag moge winnen. Niemand, dan degenen, die zwaar beproefd zijn geworden door de zonde, kunnen vertellen wat de kracht ervan is: hoe deze de ogen verblindt, het hart verhardt, de consciëntie verdooft, iedere geestelijke aandoening verdooft, en de ziel voortdrijft als om deze te verderven. Wat zijn al onze eigen pogingen machteloos, om de lusten van het vlees te dempen: wat versmelt onze tegenstand voor de verlokkenende invloed en de bijna onweerstaanbare kracht ervan. Ik ben er goed van overtuigd, uit hetgeen ik in deze zaak heb gekend en gevoeld, dat iemand zijn zonden niet meer kan overwinnen, dan dat hij deze kan vergeven: dat niemand anders dan dezelfde stem welke van verlossing spreekt, tot deze razende gedachten en opwellingen kan spreken: ‘zwijs, wees stil:

en dat geen andere hand, dan die al onze zonden in de diepten der zee werpt, deze beteugelen of dempen kan. Hoe gezegend is dan de belofte, hoe zoet de genade, dat de Heere beloofd heeft onze ongerechtigheden te dempen door dezelfde genade als waardoor Hij deze vergeeft: dat, zoals wij het bloed van Christus op de consciëntie gesprengd ontvangen, wij de genade van Christus ontvangen om de ziel te heiligen en te vernieuwen, en de kracht van Christus om al onze inwendige en uitwendige vijanden te overwinnen.

Er is waarlijk geen belofte gedaan, dat wij in dit leven zullen worden vrijgelaten van het in ons zijn en in ons werken der zonde. Velen denken, dat ze almaar zullen toenemen in heiligheid, dat geleidelijk aan zonde op zonde uit het hart zal worden weggenomen, totdat ze tenslotte bijna volmaakt zijn geworden naar het vlees. Maar dit is een ijdele droom, en wel één, die vroeg of laat, ingeval het Gods volk betreft, op krachtige en ruwe wijze aan stukken zal worden gebroken. De natuur zal altijd dezelfde blijven: en wij zullen altijd ervaren, dat het vlees zal begeren tegen de geest. Onze Adam-natuur is door en door verdorven. Deze kan niet opgeknapt worden, deze kan niet geheiligd worden, ten laatste is deze wat ze aanvankelijk was, onafscheidelijk boos, en ze zal als zodanig nimmer ophouden verdorven te zijn, totdat we de sterfelijkheid afleggen, en hiermede het lichaam der zonde en des doods. Al hetgeen wij kunnen hopen, verlangen, verwachten en waarvoor we kunnen bidden is, dat deze boze natuur moge worden overwonnen, onderdrukt, gedood, gekruisigd, en onderworpen mag worden gehouden, onder de kracht der genade; maar wat betreft enige verandering op haar uit te oefenen, of in haar plaats te hebben, om deze heilig te doen zijn, dat is niet meer dan het bedrog van een farizeër, hetgeen, een vleselijke heiligheid belovende, ons nog altijd onder de kracht der zonde laat, terwijl deze met een dodelijke vijandschap die ware heiligmaking van de nieuwe mens der genade tegenstaat, welke gewerkt wordt door een Goddelijke kracht, en totaal onderscheiden is van welke ingebeelde vleselijke heiligheid dan ook, of van welke ijdele droom dan ook harer toenemende heiligmaking.

III. Maar thans komen we aan wat ik genoemd heb de goedertierenheid in haar uitdaging: ‘Wie is een God gelijk Gij?’ Het schijnt, alsof de profeet zo diep doordrongen was van de kennis van het Wezen Gods, als vergevende de ongerechtigheid en lust hebbende aan goedertierenheid, dat hij alle afgodendienaars van valse goden stoutmoedig uitdaagt, hen tartende naar voren te treden en een god te tonen, om te aanschouwen of te aanbidden, die in staat was de ongerechtigheid te vergeven, of één, die al onze zonden in de diepten der zee kon werpen. Hun drekgoden waren merendeels beschermheren der zonde, zoals zij, wie zij noemden ‘Meléchet des hemels’ (Jer. 44:17), en ‘Thammuz,’ voor wie de vrouwen weenden aan de deur der poort van het huis des HEEREN (Ezech. 8:14), en ter ere van wie allerlei losbandigheid werd geoefend, of zulke wrede goden als de Moloch voor wien zij hun kinderen verbrandden, of Baal, de geliefde afgod van de bloeddorstige Izebel. Maar welke van deze afgoden was gelijk aan de God van Israël? En is er temidden van al de valse goden, die thans gediend worden, één, die er enig bewijs of enige blijk van kan geven, dat hij de zonde vergeven kan?

Want dit is het voorname punt. Een god, die de zonde niet vergeven kan, kan niet wedijveren met de God, Die dit wel kan. Welnu, daarom kan de profeet de stoutmoedige uitdaging uiten, ‘Wie is een God, gelijk Gij?’ Is er enige andere God, Die de zonde vergeven kan? Enige andere God, Die onze ongerechtigheden in de diepten der zee kan werpen? Enige andere God, Die lust heeft aan goedertierenheid? Enige andere God, Die Zijn toorn niet houdt in eeuwigheid? Enige andere God, Die de ongerechtigheid kan dempen, evenals deze vergeven? Neem de gehele reeks van goden, welke de mens aanbidt: geld, macht, goede naam, al de valse goden, waarmede de mens afgoderij bedrijft (want ofschoon de mens de afgoden van steen en hout heeft prijsgegeven: richten zij afgoden op in de gebeelde binnenkamers, en buigen zich voor hen neder met een toegewijd hart), bewijst welke dan ook ervan in staat te zijn de zonde te vergeven?

U moge een valse god vinden om te verafgoden: u moogt hem de dagelijkse wierook uwer gebeden offeren: maar zal deze god uw zonden vergeven, wanneer u op uw sterfbed ligt uitgestrekt? Zal geld dit doen? Zal de mode dit doen? Zal aanzien het doen? Zal de lof van mensen het doen? Zal uw eigen wettische, farizeese, eigengerechte hart het doen? Wend u tot al deze goden en zie wat deze voor u kunnen doen op een ziekbbed, in het stervensuur, bij het natuurlijke uiteinde, tegen satans beschuldigingen, een schuldige consciëntie en tegen de toorn van de Almachtige? Wat kunnen deze afgoden voor u doen in dat uur, wanneer vlees en hart bezwijken? Al wat zij doen kunnen is u tenslotte te verlaten om te oogsten, hetgeen u gezaaid hebt, en u te laten in de handen van Hem, Die een verterend vuur is. Doch wanneer u ertoe gebracht bent, de

God en Vader te kennen van de Heere Jezus Christus, en Hem in het bijzonder te kennen als vergevende de ongerechtigheid, dan mogen wij wel zeggen, 'Wie is een God, gelijk Gij?' En zal niet ieder gelovig hart, dat deze God gevonden heeft antwoorden 'Laat dit altijd onze God zijn, de God in Wien wij geloven: de God, Die wij kennen: de God, Die wij dienen; de God, Die wij aanbidden; en de God, Die wij liefhebben.' Ik zeg met mijn ganse hart, 'Laat deze God mijn God zijn: een andere wens ik niet'. Uw hart spreekt overeenkomstig het mijne: er is een echo in uw boezem. 'Zij deze God mijn God, de God en Vader van onze Heere Jezus Christus: de God, Die lust heeft aan goedertierenheid: de God, Die de zonde vergeeft: de God, Die al mijn zonden in de diepten der zee werpt: die God, Die mijn ongerechtigheden dempt, evenals Hij deze vergeeft. Laat deze God mijn God zijn tot het einde toe: deze God mijn God in leven, in sterven, voor tijd en eeuwigheid.

AMEN.